

Datum	: PS 12 maart 2012	Nummer PS	:
Afdeling	: VEH	Commissie	: RGW
Steller	: K.H. van Rooijen	Portefeuillehouder	: De Vries
Registratienummer	: 80A5DD9A		

Titel : besluit toepassing provinciaal belang en Wro-coördinatie voor het project Ruimte voor de Rivier bij Elst

---

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 7
Toelichting	pag. 8
Bijlage(n):	geen

Aan Provinciale Staten,

Beknopte samenvatting voorstel

Twee van de projecten van Ruimte voor de Rivier van Rijkswaterstaat liggen in de Provincie Utrecht. Van het project Ruimte voor de Lek is onlangs, 12 december 2011, door uw Staten een coördinatiebesluit aangenomen. En van het andere project Ruimte voor de Rivier bij Elst ligt nu een ontwerpbesluit aan u voor.

Om spoedige realisatie van het project PKB Ruimte voor de Rivier te Elst mogelijk te maken heeft Rijkswaterstaat (RWS) aan de provincie gevraagd om de provinciale coördinatieregeling ex artikel 3.33, lid 1, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening toe te passen. Redenen om juist de provincie te vragen om te coördineren zijn: het regionale belang, de werkervaringen en het netwerk met de betrokken instanties en dat voor twee belangrijke besluiten de Provincie Utrecht bevoegd gezag is namelijk de besluiten op basis van de Ontgrondingenwet en de Natuurbeschermingswet.

De coördinatieregeling voorziet in het stroomlijnen van procedures waarbij voor het project Ruimte voor de Rivier te Elst wordt voorgesteld de coördinatieregeling zodanig toe te passen dat de benodigde vergunningen onderling worden afgestemd en gelijktijdig en gebundeld in procedure worden gebracht. Indien nodig zal dit gebeuren in meerdere clusters van een aantal vergunningen naar gelang de fase van uitvoering.

Toepassing van deze coördinatieregeling vergt een besluit van Provinciale Staten.

Om dit Wro-instrumentarium in te zetten dient het project Ruimte voor de Rivier bij Elst te worden benoemd als project van provinciaal belang. In het plangebied liggen verschillende provinciale belangen, zoals de rivierveiligheid van en langs de Nederrijn, het ontwikkelen van nieuwe natuur en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Daarom wordt voorgesteld om het project Ruimte voor de Rivier bij Elst te benoemen tot project van provinciaal belang, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Inleiding

De Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier is op 25 januari 2007 vastgesteld. De PKB bestaat uit maatregelen die de rivier meer ruimte moeten geven en de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied moeten verbeteren. De maatregelen moeten uiterlijk in 2015 uitgevoerd zijn.

Twee van de projecten van Ruimte voor de Rivier van Rijkswaterstaat liggen in de Provincie Utrecht. Van het project Ruimte voor de Lek is onlangs, 12 december 2011, door uw Staten een coördinatiebesluit aangenomen. En van het andere project Ruimte voor de Rivier bij Elst ligt nu een ontwerpbesluit aan u voor. Het Rijk - Rijkswaterstaat (RWS) - voert het project Ruimte voor de Rivier bij Elst uit. Deze PKB-maatregel vormt samen met drie andere PKB-maatregelen in Gelderland (Doorwerthse Waarden, Middelwaard en De Tollewaard) één samenhangend pakket van PKB-Uiterwaardvergravingen aan de Nederrijn. Voor het project Ruimte voor de Rivier bij Elst is de fase van de planvoorbereiding afgerond en wordt gestart met de realisatie.

De Ruimte voor de Rivier projecten in Gelderland en in Elst zijn in één procedure door RWS voorbereid en gezamenlijk aanbesteed. Aannemer Boskalis heeft opdracht gekregen om het (deel)project in Elst en de 3 deelprojecten in Gelderland uit te voeren.

Toelichting

Om de doelstelling van 2015 in de tijd te halen, is het zaak dat alle stappen in het project zo efficiënt mogelijk worden doorlopen. Één van die stappen is het verkrijgen van de formele besluiten die nodig zijn om de maatregelen te mogen uitvoeren. Het gaat dan om een groot aantal vergunningen waaronder bv. vergunning en projectplan Waterwet, vergunning Natuurbeschermingswet 1998, ontheffing Flora-Faunawet, Ontgrondingenwet, vergunning Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning) en om het aanpassen van het bestemmingsplan (door de gemeente Rhenen).

De Programmadirectie Ruimte voor de Rivier (PDR) van Rijkswaterstaat (RWS) heeft de provincie Utrecht gevraagd of zij op grond van de mogelijkheden die de Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt, de coördinatie van de vergunningen op zich wil nemen. Redenen om juist de provincie te vragen voor de coördinatie:

- De Provincie Utrecht is bevoegd gezag voor twee belangrijke besluiten, namelijk de besluiten op basis van de Ontgrondingenwet en de Natuurbeschermingswet.
- Betrokkenheid, werkervaringen en het netwerk met de betrokken instanties.
- Binnen het Programma Ruimte voor de Rivier zijn positieve ervaringen opgedaan met het gecoördineerd in procedure brengen van de vergunningen door provincies.

De bevoegde gezagen Rijkswaterstaat, minister Economie Landbouw en Innovatie, het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeente Rhenen ondersteunen het verzoek van RWS / PDR. Om provinciale coördinatie mogelijk te maken is een statenbesluit noodzakelijk

Doel en resultaat coördinatieregeling

Het doel van de coördinatieregeling is de besluitvorming transparanter en efficiënter te laten verlopen. De coördinatieregeling voorziet in het stroomlijnen van de procedures voor de vergunningen waardoor verschillende vergunningen, gelijktijdig en gebundeld in procedure gaan. Indien nodig zal dit gebeuren in meerdere clusters van een aantal vergunningen naar gelang de fase van uitvoering. Hiermee ontstaat ook voor de burger een eenvoudigere procedure. Dit zorgt voor een kortere doorlooptijd dan bij ongecoördineerde standaardprocedures. Ook is de procedure transparanter; op één moment per cluster worden inhoudelijk op elkaar afgestemde ontwerp-besluiten ter inzage gelegd. Dit geeft duidelijkheid naar alle partijen en naar de burgers.

De wijze van coördineren:

Op grond van artikel 3.33, lid 1, onder a van de Wro kunnen uw staten gevallen of categorieën van gevallen aanwijzen, waarin de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de voorbereiding en bekendmaking van nader aan te duiden besluiten wordt gecoördineerd (besluit toepassing van de provinciale coördinatieregeling).

Voor de PKB-maatregelen Nederrijn is voorts door RWS aan de gemeente Rhenen verzocht coördinatie op grond van de Wro te gaan voeren in verband met het bestemmingsplan en de besluiten waarvoor de gemeente zelf bevoegd gezag is. Het gaat daarbij om toepassing van gemeentelijke coördinatieregeling (ex artikel 3.30, lid 1, onder b, Wro).

Het bestemmingsplan van de gemeente Rhenen wordt op die wijze gelijktijdig in één cluster met de andere besluiten onder de Wro-coördinatie in de besluitvormingsprocedure gebracht. Het gevolg van deze gecombineerde coördinatie is dat de kennisgeving van de ontwerp-hoofdbesluiten gezamenlijk wordt gedaan door gemeente en de provincie; hetgeen ook dient te blijken uit de kennisgeving zelf. De kennisgeving wordt geplaatst om een ieder in de gelegenheid te stellen zienswijzen tegen de ontwerp-hoofdbesluiten en het ontwerp-bestemmingsplan in te dienen.

Geclusterde uitvoering aanvraag vergunningen

Het is de bedoeling dat in het project Ruimte voor de Rivier bij Elst de benodigde vergunningen welke bepalend zijn voor het projectontwerp, de projectdoelstellingen dan wel afhankelijk zijn van onder meer de uitvoeringswijze, in één of meerdere clusters ter inzage worden gelegd.

Een gecoördineerde aanpak kan tijds- en kwaliteitswinst opleveren vanwege inhoudelijke afstemming en efficiency en voordelen bij een eventuele beroepsprocedure. Bepaalde besluiten zijn gevoelig voor bezwaar en beroep, waardoor rekening gehouden moet worden met extra proceduretijd. Het tijdig aanvragen van vergunningen is belangrijk om de uitvoering in 2015 geborgd te hebben.

Voor de sloop van de voormalige steenfabriek te Elst is inmiddels vergunning aangevraagd. Het is de bedoeling dat de sloop in het voorjaar van 2012 voltooid is. Dit besluit is buiten de coördinatieprocedure gehouden.

Het gaat in de coördinatie onder andere om de volgende besluiten

Besluiten	Bevoegd gezag
Vergunningen / projectplan op grond van Waterwet	Rijkswaterstaat en/of Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Vergunning op grond van Ontgrondingenwet	Provincie Utrecht
Vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet	Provincie Utrecht / Ministerie Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Ontheffing op grond van Flora-en faunawet	Ministerie Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (Dienst Regelingen)
Omgevingsvergunningen, waaronder: -Kapbomen -Bouwwerken -In/uitrit -Inrichtingselementen	Gemeente

Overige besluiten

Besluiten die hierboven niet genoemd zijn maar wel nodig blijken te zijn voor de uitvoering van het project kunnen worden opgenomen in de coördinatie.

Uitvoeringsvergunningen

Tijdens de werkzaamheden zijn er vergunningen en ontheffingen nodig voor tijdelijke voorzieningen en/of werkzaamheden. Hierbij kan besloten worden deze gecoördineerd ter inzage te leggen. De praktijk wijst vaak uit dat het door de aannemer wenselijk wordt geacht deze rechtstreeks en separaat aan te vragen.

Concluderend:

De verwezenlijking van (een onderdeel van) het provinciaal ruimtelijk beleid maakt het wenselijk de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten benodigd voor de realisering van het PKB-project Ruimte voor de Rivier bij Elst te coördineren als bedoeld in artikel 3.33, lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening.

Essentie / samenvatting

- Gelet op het integrale karakter van het project, de veiligheid van en langs de Nederrijn, de te ontwikkelen nieuwe natuur en de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt voorgesteld om het project Ruimte voor de Rivier bij Elst te benoemen tot project van provinciaal belang, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

-Door de provinciale coördinatie-regeling van toepassing te verklaren op het project Ruimte voor de Rivier bij Elst wordt voorzien in het stroomlijnen van de procedure voor de benodigde vergunningen waardoor verschillende vergunningen gelijktijdig en gebundeld in procedure gaan. Zo nodig gaat dat in meerdere clusters.

Meetbaar / beoogd effect

Project van provinciaal belang

Door het project Ruimte voor de Rivier bij Elst te benoemen tot project van provinciaal belang kan het Wro-instrumentarium worden ingezet.

Toepassing provinciale coördinatie-regeling

Het doel van de coördinatie-regeling is de besluitvorming sneller, transparanter en efficiënter te laten verlopen.

Financiële consequenties

De financiële consequenties van het ontwerpbesluit zijn voor de provincie **nihil**. De opdrachtgever Rijkswaterstaat (Programmadiirectie Ruimte voor de Rivier (PDR)) heeft toegezegd de financiën te dekken, zolang deze specifiek gemaakt worden voor het project. De raming is opgebouwd uit ca. 1500 manuren, met daarnaast publicatie/communicatiemiddelen. De begroting is gesteld op ca. € 100.000,-. De financiële budgettaire neutrale gevolgen zullen worden meegenomen via het daarvoor geijkte P&C-instrument.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

De bevoegde gezagen Rijkswaterstaat, minister Economie Landbouw en Innovatie, het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeente Rhenen ondersteunen het verzoek van Rijkswaterstaat / PDR. Bij toepassing van de coördinatie-regeling behoudt ieder bevoegd gezag zijn wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Mochten er in de samenwerking onoverkomelijke problemen ontstaan, dan kan indien nodig in het kader van het project ervoor gekozen worden, de provincie te laten treden in de wettelijke bevoegdheid van de lagere overheden (art 3.33 lid 3 Wro). Dit geldt niet voor de vergunningen waar het Rijk bevoegd gezag voor is. Mocht de Provincie hier gebruik van willen maken, dan is hiervoor wel een besluit nodig van uw staten.

In het project Ruimte voor de Rivier bij Elst is ervoor gekozen dit niet te doen. Daarnaast wordt bij alle partijen de politieke druk gevoeld om tijdig in het project de benodigde besluiten te nemen, problemen worden hierin niet verwacht en het zet de samenwerking onnodig onder druk. Tot slot: het Rijk is opdrachtgever voor het project, zij geven uitvoering aan de PKB Ruimte voor de Rivier. Indien écht nodig kunnen zij treden in de wettelijke bevoegdheid van lagere overheden. In de PKB Ruimte voor de Rivier is namelijk voor alle projecten voorzien in een terugvaloptie indien de benodigde besluiten niet tijdig (op basis van de termijnen in de PKB) worden genomen of om andere redenen de voortgang stagneert. De minister van I&M is dan bevoegd tot het toepassen van de rijkscoördinatie-regeling van artikel 3.35. Die bevoegdheid van de minister als terugvaloptie blijft ook bij de voorgenomen coördinatie door de provincie op grond van de Wro bestaan.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

De onderstaande mogelijkheden zijn overwogen:

- a. niet gecoördineerd doorlopen van de procedures;
- b. onder regie van de provincie gecoördineerd doorlopen van de procedures;
- c. onder regie van het rijk gecoördineerd doorlopen van de procedures.

Ten aanzien van de **eenduidigheid in procedures** geldt dat bij het niet gecoördineerd doorlopen, elke procedure een eigen traject kent van terinzagelegging, bezwaar en beroep, waarbij verschillende rechters bevoegd zijn en er verschillende doorlooptijden zijn ten aanzien van de voorbereiding van een besluit en het behandelen van bezwaren en beroepen. Gecoördineerde besluitvorming brengt dit allemaal in één procedure onder. Hierdoor wordt het ook voor de burger een stuk eenvoudiger, omdat (per cluster besluiten) maar één keer gereageerd hoeft te worden, maar één keer kennis hoeft te worden genomen van de besluiten en maar één keer een eventuele beroepsgang gemaakt hoeft te worden.

Ten aanzien van de **rechtszekerheid** voor de burger is er geen onderscheid tussen de verschillende mogelijkheden ten aanzien van het naar voren kunnen brengen van zienswijzen, bezwaren en het instellen van beroep. Coördinatie van de besluitvorming maakt dat er voor verschillende aanvragen de mogelijkheid gaat ontstaan voor een ieder om te reageren op het ontwerpbesluit, voordat het bevoegd gezag een definitief besluit vaststelt. Vanwege de coördinatie doorlopen alle aanvragen dezelfde procedure, waarbij dezelfde rechter in beroep over de gecoördineerde besluiten beslist.

Ten aanzien van de **doorlooptijd** kan worden gesteld dat het gecoördineerd voorbereiden en nemen van de besluiten tot een versnelling leidt. Het zelfstandig en op verschillende momenten publiceren van ontwerp- en definitieve besluiten kost meer tijd dan het gezamenlijk en tegelijkertijd opereren. Vroegtijdige afstemming en de behandeling tegelijkertijd door dezelfde rechter draagt bij aan een heldere en kortere procedure.

Ten aanzien van de **regionale betrokkenheid** past de coördinatie door het rijk minder. Voordeel van rijks coördinatie ten opzichte van provinciale coördinatie is dat het rijk in de plaats kan treden van alle bevoegde gezaginstanties ten aanzien van het nemen van besluiten. De bevoegde bestuursorganen ondersteunen het verzoek van de PDR om de provinciale coördinatieregeling van toepassing te verklaren.

Conclusie: gelet op de eenduidigheid in procedures, rechtszekerheid, doorlooptijd en regionale betrokkenheid wordt gekozen voor inzet van de provinciale coördinatieregeling. Betrokken bestuursorganen committeren zich aan deze keuze.

Voorgesteld wordt om te besluiten;

1. Benoemen van het project Ruimte voor de Rivier bij Elst tot een project van provinciaal belang, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening.
2. de coördinatieregeling op grond van artikel 3.33, lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing te verklaren op in ieder geval de volgende besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het project en die zo nodig worden uitgevoerd in één of meerdere clusters:
  - a) Vergunning en projectplan op grond van de Waterwet;
  - b) Vergunning op grond van Ontgrondingenwet of de provinciale ontgrondingenverordening;
  - c) Vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet 1998;
  - d) Ontheffing op grond van de Flora-en faunawet;
  - e) Omgevingsvergunningen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

provincie :: Utrecht

3. De onder 2 bedoelde coördinatieregeling is eveneens van toepassing op overige besluiten die nodig blijken te zijn voor de uitvoering van het project.
4. Dit besluit met toepassing van artikel 3:42 van de algemene wet bestuursrecht bekend te maken.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter, R.C. Robbertsen

Secretaris, H. Goedhart

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 januari 2012, afdeling AVV, nummer 80A5E402;

Overwegende dat het project “Ruimte voor de Rivier bij Elst” een provinciaal belang dient.

Overwegende dat de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt de voorbereiding en bekendmaking van besluiten te coördineren als bedoeld in artikel 3.33, lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening:

Besluiten:

1. Benoemen van het project Ruimte voor de Rivier bij Elst tot een project van provinciaal belang, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening.
2. de coördinatieregeling op grond van artikel 3.33, lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing te verklaren op in ieder geval de volgende besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het project en die zo nodig worden uitgevoerd in één of meerdere clusters:
  - a) Vergunning en projectplan op grond van de Waterwet;
  - b) Vergunning op grond van Ontgrondingenwet of de provinciale ontgrondingenverordening;
  - c) Vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet 1998;
  - d) Ontheffing op grond van de Flora-en faunawet;
  - e) Omgevingsvergunningen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
3. De onder 2 bedoelde coördinatieregeling is eveneens van toepassing op overige besluiten die nodig blijken te zijn voor de uitvoering van het project.
4. Dit besluit met toepassing van artikel 3:42 van de algemene wet bestuursrecht bekend te maken.

voorzitter,

griffier,

TOELICHTING

1. Wettelijke grondslag

Artikel 3.33, lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

2. Argumenten

Project van provinciaal belang

In het plangebied liggen, naast de wateropgave, provinciale taakstellingen en kansen om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren. Gelet op het integrale karakter van het project, de veiligheid van en langs de Nederrijn bij Elst, de in het plangebied gelegen nieuwe natuur en de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt voorgesteld om het project Ruimte voor de Rivier bij Elst te benoemen tot project van provinciaal belang, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Toepassing provinciale coördinatieregeling

Behalve dat de verwezenlijking van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt, is de coördinatie ook gericht op de verhoging van de dienstverlening aan burgers: geen eindeloze rij procedures, maar alle relevante besluiten worden gebundeld per fase ter inzage gelegd en, wanneer beroep wordt ingesteld, in één Raad van State-zitting behandeld.

3. Kanttekeningen

Zie onder het kopje juridisch.

4. Realisatie

De Staatssecretaris is opdrachtgever van het project en neemt de SNIP beslissingen (Spelregels Natte Infrastructuur Projecten), opdrachtgeverschap is ambtelijk gedelegeerd aan Rijkswaterstaat PDR.

Provincie is verantwoordelijk voor de coördinatie van de vergunningen.

De bevoegd gezagen blijven verantwoordelijk voor de besluiten en de inhoudelijke afwikkeling van beroep.

Hieronder worden de belangrijkste activiteiten samengevat. De planning is afkomstig van de aannemer en kan indien nodig worden veranderd.

Planning / Activiteit:

2011 september start voorontwerp inrichtingsplan

2011 september start sloop steenfabriek

2011 september start voorbereiding vergunningentraject

2011 eind. Definitief Ontwerp inrichtingsplan

2011 eind. Vergunningen helder

2012 begin – maart toetsing RWS vergunningen

2012 april/mei indienen aanvragen vergunningen, start coördinatie

2012 oktober bestemmingsplan en hoofdbesluiten onherroepelijk

2012 november start uitvoering

5. Juridisch

In de Crisis- en herstelwet is vastgelegd dat projecten ter uitvoering van de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier onder deze wet vallen. Gezien het grote maatschappelijke belang van de projecten is een snelle realisatie wenselijk. (Crisis-en herstelwet, bijlage I, onder 7.5).

Dit betekent onder meer

dat:

- de Raad van Staten binnen 6 maanden beslist op beroep;

provincie :: Utrecht

- relativiteitsvereiste geldt: geschonden norm moet dienen om de belangen van benadeelde te beschermen;
- geen pro forma beroep meer ingesteld kan worden: het beroepschrift moet binnen de termijn worden ingediend;
- decentrale overheden geen beroep kunnen instellen.

6. Europa

Er is niet gebleken dat er Europeesrechtelijke risico's zijn.

7. Communicatie

Het persbericht wordt in overleg met de afdeling communicatie voorbereid.